

Inleiding

In haar vergadering van september 2017 hebben de gemeenteraden van Wassenaar en Voorschoten besloten het ontwerp beleidsplan sociaal domein vrij te geven voor inspraak. Het ontwerp beleidsplan heeft van 12 oktober tot en met 23 november 2017 voor een ieder ter inzage gelegen en is gepubliceerd op de wettelijk voorgeschreven wijze. De belanghebbenden die betrokken zijn geweest bij het participatietraject (o.a. de werkgroepleden) zijn persoonlijk geïnformeerd over de tervisielegging van het ontwerpbeleidsplan.

Zienswijzen op het ontwerpbeleidsplan

In totaal zijn 3 zienswijzen ingediend:

Nr.	Naam	Datum zienswijze
1	Centrale adviesraad sociaal domein gemeente Wassenaar	23 oktober en 14 november (overleg)
2	GGD Hollands Midden	15 november 2017
3	Centrale adviesraad Wmo gemeente Voorschoten	23 oktober en 14 november (overleg)
4	Cliëntenraad gemeente Voorschoten	23 oktober en 14 november (overleg)

Beknopte samenvatting zienswijzen en de reactie daar op.

Korte weergave vraag/opmerking	antwoord	wel/niet aanpassing beleidsplan
Clientenraad Sociale Zaken Voorschoten		
p. 8: ondersteuning op één plek; het telefonisch loket. Dit is voor mensen niet genoeg omdat ze de taal niet voldoende spreken of omdat hun probleem lastig is uit te leggen. Zorg voor een laagdrempelig loket waar men normaal te woord wordt gestaan.	Op dit moment is het op afspraak mogelijk om informatie te krijgen en je vragen te stellen op het gemeentehuis/-kantoor. Er wordt gekeken of het fysieke loket anders moet worden ingericht.	Hoofdstuk 2.1 p. 8: Ondersteuning terecht op één plek. Dit is een fysieke plek waar inwoners te woord worden gestaan. Deze plek is ook telefonisch en per mail bereikbaar.
p. 9: beleidsindicator “banen”. Hoe komt het dat het aantal banen tussen Voorschoten en Wassenaar zo verschilt?	In Wassenaar zijn veel ZZP-ers geregistreerd.	

<p>p. 17 “de verschillende professionals moeten goed weten wie de regie heeft over het proces”. Welke organisaties zijn er en wie bepaalt dit? Uit de praktijk blijkt dat het algemeen maatschappelijk werk nu al te veel op haar bord krijgt.</p>	<p>In het programma Samenwerken in het sociaal domein 2.0 is regie een belangrijk onderwerp. Bij dit onderwerp worden, samen met de professionals (in ieder geval: Wmo consulenten, klantmanagers van werk en inkomen, jeugdconsulenten, kwadraad, voor elkaar, MEE), afspraken gemaakt over wie, wanneer regie heeft bij een casus. Het één-gezin-één-plan is een instrument dat hierbij gebruikt wordt. Een verdere uitwerking van dit onderwerp vindt plaats in het Programma Samenwerken in het sociaal domein 2.0. Aanpassen in het beleidsplan is ons inziens niet nodig.</p>	<p>Geen aanpassing nodig</p>
<p>p. 19 er is sprake van een brede welzijnsorganisatie. Wordt hier Voor Elkaar bedoeld?</p>	<p>Het gaat hier om de functie brede welzijn. In Voorschoten speelt Voor elkaar hierin inderdaad een grote rol.</p>	<p>Geen aanpassing nodig</p>
<p>p. 25 de werkgroep “statushouders” is nog nooit op het kantoor van Vluchtelingenwerk geweest. Weet men wat er nu al gedaan wordt?</p>	<p>Vluchtelingenwerk is uitgenodigd om aan te sluiten bij de werkgroep Statushouders</p>	<p>Geen aanpassing nodig</p>
<p>p. 32: “de gemeente is regisseur als het om het versterken van wijknetwerken gaat”. Hoe ziet de gemeente dit als subsidies juist afgebouwd worden?</p>	<p>Juist om als overheid een stapje terug te kunnen doen en om signalen tijdig op te vangen, investeren we in het verstevigen van netwerken. Inwoners kunnen, met hulp uit het netwerk, langer zonder professionele hulp thuis blijven wonen.</p>	<p>Geen aanpassing nodig</p>
<p>p.33 De tabellen van Vs en Wassenaar verschillen in terminologie (van de problematiek) en zijn moeilijk te vergelijken, soms is onduidelijk wat bedoeld wordt ("stilte?")</p>	<p>De verschillen in terminologie worden veroorzaakt doordat Voorschoten en Wassenaar bij een andere regio horen. De terminologie in beide regio's is net iets anders. We hebben ervoor gekozen om de terminologie over te nemen, zoals die in de regio's gebruikt wordt. De tabellen zijn opgenomen om een indruk te geven van de inwoners waar we het hier over hebben.</p>	<p>Geen aanpassing nodig</p>
<p>Is de problematiek van “verwarde personen” niet een taak van de GGZ?</p>	<p>Bij de problematiek van verwarde personen is een hele keten aan professionals betrokken. Denk aan de politie als deze mensen verward op straat lopen, de huisarts als ze bij hem terecht komen, justitie als ze iets strafbaars doen, het verpleeghuis als het om dementerenden gaat.</p>	<p>Geen aanpassing nodig</p>

Het Beleidsplan heeft een denigrerende ondertoon. Door de beleidsindicatoren lijkt het bijv. alsof opgroeien in een gezin met bijstandsinkomen automatisch kinderen met problemen en achterstandsleerlingen geeft.	Dit is niet de bedoeling. Het is wel onze bedoeling om een aantal problemen hiermee te concretiseren.	Geen aanpassing nodig
Er ligt te veel nadruk op de noodzaak van het hebben van betaald werk. Dit is nu eenmaal niet voor iedereen haalbaar.	We zijn het eens met wat u aangeeft, daarom hebben in de visie opgenomen dat we het leveren van een zinnvolle bijdrage heel belangrijk vinden.	Geen aanpassing nodig
Kijk uit met termen als “waardevol” leven p.9? Een persoon kan zelf zijn leven ervaren als wel of niet waardevol.	Het is aan iemand zelf om zijn leven te ervaren als wel of niet waardevol. Door maatwerk te leveren sluiten we daarbij aan.	Geen aanpassing nodig
Onduidelijk is hoe het budget Sociaal Domein verdeeld gaat worden. Zijn er gemeenten die al verder zijn in de uitvoering van deze operatie?	Er lopen enkele experimenten in het land, maar voor zover wij weten is er nog geen gemeente die daadwerkelijk haar budgetten helemaal ontschot heeft.	Geen aanpassing nodig
Gezamenlijke afspraak met Adviesraad Sociaal Domein Wassenaar, Centrale Adviesraad Wmo Voorschoten, Clientenraad Sociale Zaken Voorschoten d.d 23 oktober 2017		
Omdat er in het beleidsplan alleen een totaalbudget is opgenomen, is erg onduidelijk hoe de onderverdeling naar doelen straks is. Terwijl juist interessant is om te weten hoeveel geld er aan welk doel wordt uitgegeven.	De gemeentelijke begroting is ingedeeld in 'programma's'. Programma 6 is bijvoorbeeld het Sociaal Domein. Deze begrotingsprogramma's zijn weer onderverdeeld naar zogenaamde taakvelden. Deze taakvelden zijn helaas niet gelijk aan de doelen zoals deze in het beleidsplan zijn opgenomen. Om toch meer inzicht te geven in de verdeling van het totale budget, wordt het financiële overzicht aangevuld met de taakvelden uit de begroting.	Wel aanpassen, Hoofdstuk 5.2 Financien, pagina 41

<p>De opgenomen beleidsindicatoren dekken niet de kern van de doelen waaronder ze zijn opgenomen. Graag in de tekst verduidelijken waarom voor deze indicatoren is gekozen. Graag toelichten dat er meerdere indicatoren in de Monitor Sociaal Domein staan.</p>	<p>De indicatoren die in het ontwerpbeleidsplan zijn opgenomen betreffen door het Rijk opgelegde beleidsindicatoren. Om ze een plek in het beleidsplan te geven, zijn ze verdeeld onder de maatschappelijke doelen. We zijn ons er van bewust dat de indicatoren niet één op één op de doelen passen en dat er naast de verplichte indicatoren nog ruimte is voor aanvullingen met indicatoren die de doelen beter meetbaar maken. Dit laatste is een ontwikkeling die onder andere in gang wordt gezet door het inrichten van het project 'monitoring en sturing' in het Programma Samenwerken in het sociaal domein 2.0. Informatie over dit project is ook opgenomen in het beleidsplan. In de periode tussen het schrijven van het ontwerpbeleidsplan en de definitieve versie van het beleidsplan is de monitor Sociaal Domein opgeleverd. ter verduidelijking van de beleidsdoelen worden een aantal indicatoren uit de monitor toegevoegd aan de doelen van het beleidsplan, en voorzien van een streefwaarde voor 2021. Hiermee wordt meer inhoud gegeven aan de beleidsdoelen, en gehoor gegeven aan de input van de adviesraden over het aanscherpen en meetbaar maken van de doelen uit het beleidsplan. Naar ons inzien is er nog steeds een ontwikkeling nodig op het gebied van monitoren en sturen, waar vorm aan gegeven gaat worden binnen het programma.</p>	<p>Hoofdstuk 2.2 Maatschappelijke doelen, pagina 9 tot en met 12 Wel aanvullen, met een aantal indicatoren uit de Monitor Sociaal Domein 2016. De aangevulde indicatoren worden voorzien van een streefwaarde voor 2021. Een overzicht van de toe te voegen indicatoren per hoofddoel is opgenomen in bijlage 1.</p>
<p>De term 'veiligheid' zoals gebruikt onder doel 3 'Voorschoten en Wassenaar zijn veilig en er is sociale cohesie' nuanceren in de bijbehorende tekst.</p>	<p>Het beleidsplan gaat over het sociaal domein. De term veiligheid is heel breed, maar bij doel 3 moet het in dit kader gezien worden. Dit kunnen we duidelijker aangeven in de tekst.</p>	<p>Hoofdstuk 2.2, hoofddoel 3 Voorschoten en Wassenaar zijn veilig en er is sociale cohesie, pagina 11 Toevoegen: Veiligheid is een breed begrip: het is de mate van afwezigheid van potentiële oorzaken van een gevaarlijke situatie of de mate van aanwezigheid van beschermende maatregelen tegen deze potentiële oorzaken. Als in het beleidsplan sociaal domein over veiligheid wordt gesproken,</p>

		bedoelen we enkel de sociale veiligheid.
Remmelt Kruizinga, CAW Voorschoten		
<p>2.2 Maatschappelijke doelen, punt 4 (pagina 11) “Uitgangspunt van de wetten in het sociale domein is dat mensen proberen hun hulpvraag op eigen kracht of met behulp van hun netwerk op te lossen. Als dit niet volstaat kan aanvulling worden gezocht in een algemene voorziening en als dat allemaal niet lukt dan kan er (aanvullend) een maatwerkvoorziening worden verstrekt om de eigen kracht te versterken en/of het probleem verder op te lossen.”In de Jeugdwet is wel terdege sprake van het versterken, sterker maken, van de eigen mogelijkheden van de jeugdige (en zijn omgeving), maar je kunt niet zeggen dat het daarom gáát, dat de Jeugdwet als uitgangspunt heeft het aanspreken en eventueel versterken van de eigen kracht. Je kunt hooguit zeggen dat het één van de uitgangspunten is, zij het niet het belangrijkste. Wat opvalt is dat het in de WMO 2015 wel degelijk over de eigen kracht gaat, maar dan in negatieve zin, zie Art. 2.1.1 lid 2g: ... maatwerkvoorziening aan personen die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven ... Maar in het geheel van de wet speelt het een ondergeschikte rol. De wet WMO 2015 is vooral een regelwet: er zijn nu eenmaal gehandicapten en andere groepen die hulp nodig hebben en deze wet geeft aan welke partij de wijze van hulpverlening regelt (die partij is de gemeente) en welke spelregels daarbij in acht genomen moeten worden. Ik meen me te herinneren dat in de Memorie van Toelichting bij deze wet, wel gesproken wordt over de eigen verantwoordelijkheid, de eigen inbreng en de eigen kracht. Dit element wordt ook heel nadrukkelijk genoemd in de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning (in de inleiding, die heel deftig de “Intitulé” heet). Vanaf het begin hebben gemeentes heel erg hun best gedaan om een al te groot beroep op de sociale wetgeving te voorkómen. Begrijpelijk, want gemeentes willen graag uitkomen met hun centjes. En hier is sprake van een open-eind-financiering. Maar zeggen dat “Uitgangspunt</p>	<p>Uitgangspunten genuanceerd.</p>	<p>Eén van de uitgangspunten van de wetten in het sociale domein is dat mensen proberen hun hulpvraag op eigen kracht of met behulp van hun netwerk op te lossen.</p>

<p>van de wetten in het sociale domein is dat mensen proberen hun hulpvraag op eigen kracht of met behulp van hun netwerk op te lossen. Als dit niet volstaat kan aanvulling worden gezocht in een algemene voorziening en als dat allemaal niet lukt dan kan er (aanvullend) een maatwerkvoorziening worden verstrekt om de eigen kracht te versterken en/of het probleem verder op te lossen.” klopt gewoonweg niet. Ik hoop dat hiermee aangetoond te hebben.</p>		
<p>Op pagina 9 (onder 2.2 Maatschappelijke doelen; 1. Inwoners zijn zelfredzaam enz.) staat de volgende zin, de eerste zin: “Zelfredzame inwoners zijn inwoners die, al dan niet met behulp van ondersteuning, in staat zijn om een waardevol leven te leiden.” Zoals jullie je nog zult herinneren vind ik deze zin afschuwelijk, asociaal, ... Mijn kritiek begint eigenlijk al bij het doel: “Inwoners zijn zelfredzaam enz.” Dit doel is niet realistisch. We weten allemaal dat naarmate mensen ouder worden, ze minder zelfredzaam zijn. Stelt de gemeente zich hier ten doel de menselijke natuur te veranderen? Eigenlijk zou je dit doel anders moeten formuleren. Misschien zou je als doel moeten formuleren: Inwoners doppen zolang mogelijk hun eigen boontjes. Dat zet je om in ambtelijke termen ... et voilà. Maar zelfredzaamheid is iets wat aan je kleeft, wat je eigenlijk niet kunt veranderen. De mate van zelfredzaamheid is in hoge mate een gegeven en de gemeente heeft een taak ten aanzien van mensen die minder zelfredzaam zijn. Zelfredzaamheid heeft ook niets te maken met de waarde die jezelf of anderen aan je leven geven. Hoe kom je daarbij? Hoe durf je? Voorstel. Vervang de eerste (rottige) zin door de volgende passage. Wij als gemeente willen oprecht een samenleving zijn waarin iedereen meedoet. Daarbij is het een ‘fact of life’ dat sommige inwoners zichzelf op de een of andere wijze niet (meer) kunnen redden, hetzij door handicap, hetzij door ouderdom, hetzij anderszins. Het ligt op de weg van de gemeente om deze inwoners, binnen de kaders van de sociale wetten, die ondersteuning te bieden die ze nodig hebben.</p>	<p>Overgenomen</p>	<p>“Zelfredzame inwoners zijn inwoners die, al dan niet met behulp van ondersteuning, in staat zijn om een waardevol leven te leiden.” vervangen door: "Wij als gemeente willen oprecht een samenleving zijn waarin iedereen meedoet. Daarbij is het een ‘fact of life’ dat sommige inwoners zichzelf op de een of andere wijze niet (meer) kunnen redden, hetzij door handicap, hetzij door ouderdom, hetzij anderszins. Het ligt op de weg van de gemeente om deze inwoners, binnen de kaders van de sociale wetten, die ondersteuning te bieden die ze nodig hebben."</p>

Nav overleg adviesraden 14 november		
blz 6 Eén na laatste zin: 'er wordt gewerkt aan gedeelde verantwoordelijkheid en draagvlak' is te stellig geformuleerd.	Eens, wordt aangepast	pagina 6 er wordt een gezamenlijke inspanning gedaan en draagvlak gecreëerd.
De bovenstaande visie is afgeleid uit de vijf hoofddoelen die in 2015 zijn vastgesteld in de 'Strategische visie monitoring en verantwoording sociaal domein'. Helder maken dat dit nu beleidsdoelen zijn geworden	overnemen	hoofdstuk 2 blz. 8 De bovenstaande visie is afgeleid uit de vijf hoofddoelen die in 2015 zijn vastgesteld in de 'Strategische visie en monitoring sociaal domein'. Deze vijf hoofddoelen vormen daarmee de beleidsdoelen voor de komende jaren.
2.2 maatschappelijke doelen: uitleg rijksindicatoren aanvullen met uitleg over dat de indicatoren van wetten naar doelen moeten worden omgezet en daardoor soms wringen	aanpassen	hoofdstuk 2 blz. 8 Voor de beleidsindicatoren die zijn door het Rijk zijn aangewezen voor het begrotingsprogramma 'Sociaal domein' is een plek gezocht bij één van de maatschappelijke doelen.
Bij het tweede maatschappelijk doel: 'inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen': - cijfers over thuiszitters, aantallen gebruik jeugdwet, jeugd pgb, begeleiding toevoegen	In het beleidsplan worden geen nieuwe indicatoren opgenomen die niet in de monitor sociaal domein staan opgenomen. Deze suggesties zijn doorgegeven aan degene die zich met de ontwikkeling van de monitor gaan bezighouden.	geen aanpassing
Bij het vijfde maatschappelijke doel: 'inwoners die hulp hebben krijgen de juiste ondersteuning op tijd: cijfers toevoegen: - aantal PGB's Wmo, aantal x clientondersteuning, aantal bezwaren tegen besluit, aantal cliënten op wachtlijst jeugd, aantal hulpvragen dat binnenkomt bij 'het' loket (deze misschien bij vierde doel)	In het beleidsplan worden geen nieuwe indicatoren opgenomen die niet in de monitor sociaal domein staan opgenomen. Deze suggesties zijn doorgegeven aan degene die zich met de ontwikkeling van de monitor gaan bezighouden.	geen aanpassing
Suggestie is gedaan om een apart potje, loshalen van de afdelingen, te creëren voor complexe casuïstiek in het kader van integraliteit (blz 15/16)	suggestie zullen we meenemen bij het uitwerken van dit onderwerp.	geen aanpassing
Nuanceren van het doel minder mensen zijn eenzaam op blz. 21 bij 4.1 Eenzaamheid	overnemen	Minder mensen zijn eenzaam' wordt 'Het aantal mensen dat zich eenzaam voelt daalt'

Suggestie om het wat voorzichtiger te formuleren bij de oplossingen van armoede en financiën (blz 26). Het gaat vaak om hardnekkige problematiek.	zin toegevoegd	blz 26 Ondanks bovenstaande plannen, blijft het hebben van schulden een probleem, wat niet altijd kan worden opgelost door de gemeente.
blz 30 het schema met verhuizingen: inzichtelijk maken waar mensen naartoe verhuizen	In het beleidsplan worden geen nieuwe indicatoren opgenomen die niet in de monitor sociaal domein staan opgenomen. Deze suggesties zijn doorgegeven aan degene die zich met de ontwikkeling van de monitor gaan bezighouden.	geen aanpassing
Toelichting geven op afname woningaanpassingen op blz 31	toelichting toevoegen	blz 31 Door het invoeren van eigen bijdragen lijken steeds meer mensen ervoor te kiezen om zelf hun woning aan te passen.
Bij langer thuis wonen een link leggen met het beleidsterrein wonen, omdat deze moeten zorgen voor meer levensloop bestendige woningen	overnemen	blz 32 voor We willen bereiken dat... Bij het langer thuis wonen is het belangrijk om nauwe contacten te onderhouden met het beleidsterrein wonen, omdat daar het levensloop bestendig bouwen bevorderd kan worden.
nuanceren dat de gemeente verantwoordelijk is voor het langer thuis wonen (blz 31)	overnemen	Langer thuis wonen blz. 31 'De gemeente is verantwoordelijk en kan ...' wordt 'De gemeente speelt hierin een belangrijke rol en kan ...'
Wat is Jeugd vertegenwoordigd op blz. 36?	Korte toelichting toevoegen	[1] Jeugd Vertegenwoordigd is er voor jongeren en bestaat uit jongeren. We komen op voor de belangen van onszelf en onze leeftijdsgenoten. Jeugd Vertegenwoordigd geeft advies aan de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar. Voor meer informatie zie jeugdvertegenwoordigd.nl . blz 36 jongerenparticipatie
Hdst 5 ontwikkelingen: Bij beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding de volgende zin weghalen: 'Ook de profielen van de mensen vertonen grote overeenkomsten.' Dit voelt alsof mensen die recreatief aan dagbesteding doen hetzelfde zijn als mensen die beschut aan het werk zijn.	overnemen	Ook de profielen van de mensen vertonen grote overeenkomsten.' verwijderen blz 39
GGD Hollands Midden		

<p>Enkele kernpunten naar aanleiding van de nota:</p> <p>Het plan geeft een breed overzicht van de onderwerpen die in Voorschoten op de agenda staan. Positief is dat er beleid wordt gemaakt op kwetsbare burgers. Wat betreft de onderbouwing: deze kan nog beter door grafieken en teksten bij elkaar aan te laten sluiten en door een uitleg te geven. Door meer onderbouwing te geven en argumenten kan de notitie sterker je visie onderbouwen. Door grafieken en teksten beter aan te laten sluiten draag je bij aan de helderheid van de nota.</p> <p>De notitie doet nogal wat vooronderstellingen en aannamen die beter onderbouwd zouden kunnen worden of worden toegelicht</p> <p>Ten aanzien van preventie en leefstijl pleiten wij voor concretisering. Daarbij het advies om de landelijke preventieagenda jeugdgezondheid erbij te pakken (indien dit nog niet is gedaan).</p> <p>Het plan is nog erg op hoofdlijnen. Graag bieden we aan om met de gemeente nader in gesprek gaan over aanscherping van de onderbouwing en analyses, verheldering van de doelen (het waarom van deze keuzes) en hoe deze te concretiseren zijn tot een optimale aanpak. Ik zou graag telefonisch contact met je hebben over jullie wensen en hoe we dit zouden kunnen aanvliegen.</p>	<p>Op diverse plekken in het beleidsplan zijn naar aanleiding van opmerkingen van de GGD aanpassingen gedaan. Daarnaast wordt een afspraak gepland om af te stemmen over nadere uitvoering</p>	<p>Op diverse plekken in het beleidsplan zijn naar aanleiding van opmerkingen van de GGD aanpassingen gedaan. Daarnaast wordt een afspraak gepland om af te stemmen over nadere uitvoering</p>
<p>Commissie M&S Voorschoten, 14 september 2017</p>		
<p>Naar aanleiding van de commissie M&S op 14 september 2017 zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd.</p>	<p>In de memo in bijlage 2 zijn deze wijzigingen opgenomen</p>	<p>Alle in de memo genoemde wijzigingen zijn opgenomen in het beleidsplan (zie bijlage 2)</p>

Bijlage 1 bij de zienswijze nota beleidsplan Sociaal domein

Een aantal indicatoren uit de Monitor Sociaal Domein 2016 zijn opgenomen in het Beleidsplan sociaal domein en aangevuld met een streefwaarde voor 2021. Een overzicht van de toegevoegde indicatoren per hoofddoel is hieronder opgenomen:

1. Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden

Indicatoren uit de monitor

Beleidsindicator		2016	2021		2016	2021
Doelgroepenregister inclusief Wsw-ers	Voorschoten	73	80	Wassenaar	55	65
Aantal verhuizingen inwoners 65 – 79 jaar		125	125		125	125
Aantal verhuizingen inwoners ouder dan 80 jaar		107	107		198	198
Totaal aantal woningaanpassingen ³		31	30		31	30

Hulp bij huishouden ¹		405	350		395	350
Begeleiding ³		150	150			

2. Inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen

Beleidsindicator		2016	2021		2016	2021
Veilig Thuis		81	70		106	
Aantal verwijzingen HALT (10.000 jongeren)		89,2	75		110,2	90
Verzuim voortijdig schoolverlaten	Voorschoten	1,80 %	1,40 %	Wassenaar	1,50 %	1,40 %

3. Voorschoten en Wassenaar zijn veilig en er is sociale cohesie

¹ Door veranderingen in de eigen bijdrage, aangekondigd in het Regeerakkoord 'vertrouwen in de toekomst' zal het aantal maatwerkvoorzieningen mogelijk stijgen.

Beleidsindicator		2016	2021		2016	2021
Ooit gedronken % (11-18 jaar)	Voorschoten	47% (2013)	40%	Wassenaar	47% (2016)	40%
Hulp aan burens %		66% (2015)	70%		69% (2015)	72%
Verbondenheid buurt (schaal 1-10)		7,37 (2015)	7,5		7,3 (2015)	7,5
Whatsapp buurtpreventie-groepen		31	40		21	30

4. Er is een duurzaam systeem voor zorg en ondersteuning. De ondersteuning vindt dicht bij huis plaats

Beleidsindicator		2016	2021		2016	2021
Ik vind de kwaliteit van ondersteuning die ik krijg goed	Voorschoten	78%	90%	Wassenaar	71%	90%

De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag	79%	90%	72%	90%
Door de ondersteuning die ik krijg kan ik mij beter redden	82%	90%	73%	90%
Aantal Wmo-clënten die Wlz-client worden	28	35	33	40
Aantal actieve raadplegingen Centrale adviesraad Wmo/ASD	6	10	6	10
Trajecten tegenprestatie	15	20	15	20

De medewerker en ik hebben in het gesprek samen naar een oplossing gezocht		72%	85%		76%	85%
--	--	-----	-----	--	-----	-----

5. Inwoners die hulp nodig hebben krijgen de juiste ondersteuning op tijd

Beleidsindicator		2016	2021		2016	2021
Ik werd snel geholpen	Voorschoten	77%	90%	Wassenaar	74%	90%
Ik wist waar ik moest zijn met mijn hulpvraag		78%	90%		78%	90%
Mantelzorgers met hoge belasting		41%	35%		46%	40%

Bijlage 2 bij zienswijzennota Beleidsplan Sociaal Domein

Onderwerp: Toezeggingen commissie Mens & Samenleving (d.d. 14-9-17) inzake Ontwerpbeleidsplan Sociaal Domein

In de commissie Mens en Samenleving van 14 september jl. in Voorschoten is het besluit omtrent het vrijgeven van inspraak van het Ontwerpbeleidsplan Sociaal Domein behandeld. Het plan is uitgebreid besproken en er zijn een aantal toezeggingen gedaan. In deze memo vindt u een overzicht van de gedane toezeggingen inclusief een omschrijving van de actie en/of de stand van zaken.

Tekstuele wijzigingen:

1. Blz. 4. Inleiding
 - a. Gewenst vervangen door noodzaak.
 - b. Het VN Verdrag voor rechten van mensen met een beperking een plek geven in de tekst.
 - c. De relatie met onderwijs aangeven.

Nieuwe tekst wordt; Het VN verdrag voor rechten van mensen met een beperking kan gezien worden als een parapluwet voor alle beleidsterreinen van de gemeente. Een goede uitvoering van de Jeugdwet, de Wmo, de Wpg en de Participatiewet dragen bij aan de uitvoering van dit VN verdrag. Het VN verdrag en ook de doelen en acties in het sociaal domein staan in directe verbinding met beleidsterreinen die niet onder de Jeugdwet, de Wmo, de Wpg en de Participatiewet vallen. Voorbeelden hiervan zijn de nieuw in te voeren Omgevingswet, passend onderwijs en het beleidsterrein Wonen. Een integrale aanpak is daarom noodzakelijk.

2. Blz. 9. Indicatoren onder het maatschappelijke doel 'Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden'; vanuit de commissie werd opgemerkt dat de indicatoren niet bij de tekst passen. De tekst onder het maatschappelijk doel op pagina 9 wordt daarom aangevuld met: *'Financiële zelfredzaamheid draagt bij aan de mate waarin iemand de regie over zijn of haar eigen leven kan behouden. De kans op financiële onafhankelijkheid neemt toe wanneer iemand een betaalde baan heeft.'*
3. Blz. 25. 4.3 Armoede-financiën. De tekst dat een baan de beste oplossing is voor financiële problemen nuanceren. Nieuwe tekst wordt; *Een betaalde baan is het beste middel om financiële problemen te voorkomen. Hoewel dit niet voor iedereen geldt, heeft iemand met baan over het algemeen meer kans op financiële onafhankelijkheid. Langdurig in de bijstand zitten, maakt het niet alleen moeilijker om betaald werk te vinden, ook de kans op schulden neemt toe.*

4. Gevraagd wordt om laaggeletterdheid, GGZ/jongeren en huiselijk geweld een (bredere) plek te geven in het beleidsplan sociaal domein. We hebben gekeken hoe we hieraan tegemoet kunnen komen. Het zijn alle drie eigenlijk inhoudelijke onderwerpen die de bestaande inhoudelijke onderwerpen raken. We stellen daarom voor;
 - a. om aandacht te besteden aan laaggeletterdheid door op blz. 16 bij 3.1 integraliteit aan de casus het volgende toe te voegen; *Karel is analfabeet.*
 - b. Ook huiselijk geweld is in deze casus opgenomen. Daarnaast hebben we aan integraliteit op blz. 16 het volgende als doel toegevoegd; *Er afstemming is tussen de domeinen zorg en veiligheid, zodat inwoners tijdig de juiste ondersteuning krijgen.*
 - c. Om de GGZ bij jongeren een plek te geven is op blz. 37. Bij 4.7 multi problem gezinnen de volgende zin toegevoegd; *Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de kinderen en jongeren binnen deze gezinnen, met name als er GGZ problemen zijn.*
5. Blz. 36. 4.8 jongerenparticipatie. Toevoegen dat jongeren zich maximaal kunnen ontwikkelen. Nieuwe tekst wordt; *Jongeren zijn actief betrokken bij de gemeenschap en kunnen zich maximaal ontwikkelen*
6. Blz. 42. 5.3.1 Bezuinigen op innovatie. In het beleidsplan wordt gesproken over de budgetten van programma 6 en 7 en de noodzaak om te ontschotten. De commissie vraagt of ontschotten ook met andere programma's mogelijk en nodig is. Daarnaast wordt gevraagd om de verantwoordelijkheid voor de budgetten zo dicht mogelijk bij de mensen die het moeten uitvoeren te leggen. Nieuwe tekst wordt; *Ontschotten is nodig, waarbij gestreefd wordt naar het leggen van de verantwoordelijkheid zo dicht mogelijk bij degene die het moet uitvoeren zonder dat daarbij budgetoverschrijdingen plaatsvinden. Allereerst binnen programma 6 en 7. Daarna wordt de mogelijkheid om breder te ontschotten onderzocht.*